

[Jørgen Jensen]

De store overskud i virksomhederne viser også noget om, at der er nogle, der ikke er ramt af augustforligenes rammebegrænsning. Den gennemsnitlige stigning i virksomhedernes overskud på et år – ja, det er jo nævnt mange gange – var over 80 pct. Et firma som ØK havde et nettooverskud på 163,8 mill. kr., og selv om det er mindre end i 1976, er det altså alligevel muligt for dette selskab at forhøje egenkapitalen med mere end 1 mia. kr. og samtidig udstede friaktier til aktionærerne på 125 mill. kr.

Inden for den hårdt trængte skibsbranche, hvor tusinder af arbejdere er blevet afskediget, har B & W i løbet af de sidste tre år haft 200 mill. kr. i overskud og har samtidig afskediget op mod 4.000 medarbejdere.

Jeg kunne nævne det ene selskab efter det andet, men efterhånden kan og vil ingen benægte, at den krise, der har betydet arbejdsløshed og utryghed for hundrede tusinder af arbejdende mennesker, har været særdeles indbringende for nogle få kapitalhavere. Man kan ej heller skjule, at arbejdsfri spekulationsgevinster i værdistigningen på jord og fast ejendom ikke, som det tidligere er påstået af regeringen, var noget ubetydeligt, noget sekundært, som ikke påvirkede vor økonomiske situation. Tværtimod er det af en størrelsesorden og en virkning, der står i vejen for en økonomisk politik, der retter op på skævhederne på betalingsbalancen, gælden til udlandet, spørgsmålet om penge til investeringer, inflation osv.

De udtalelser, som er kommet fra regeringen, og de udtalelser, som er kommet fra den socialdemokratiske ordfører i dag, understreger, at regeringen vil fortsætte denne politik, en politik, der bremser fagbevægelsens kamp for en mere retfærdig fordeling og samtidig gennem en mangfoldighed af ukontrollable tilskud til arbejdsgiverne overfører penge fra lønmodtagerne; det er af en størrelsesorden på ca. 3.000 kr. pr. lønmodtager pr. år.

I den forbindelse kunne man jo gøre sig tanker om overskuddet på Helsingør Skibsværft, som netop sidste år var på 3.000 kr. pr. ansat. Indgrebet i dyrtidsreguleringen fritog arbejdsgiverne fra at betale et én gang gennem overenskomst sikret beløb; det er nu efter den sidste regulering på 1,20 kr. pr. arbejdstime, og det betyder, at arbejdsgiverne månedlig kan beholde 208 kr. pr. beskæftiget arbejder.

Men ikke alene det: ud over det skulle arbejderne samtidig som skatteydere være med til at indbetale et tilsvarende beløb til ATP. Og selv om arbejdernes aktivitet på arbejdspladserne på en række områder har sprængt den snævre ramme, som blev sat op, har indgrebene også generelt betydet en kraftig begrænsning af købekraften i den brede befolkning, og dermed har man skadet beskæftigelsen, altså skabt ny arbejdsløshed. Derfor kan det ikke overraske, at den førte politik, uanset de beskæftigelsesforanstaltninger, som vi også støttede ved augustforliget, har bragt arbejdsløshedstallet op på mere end 200.000.

Når den socialdemokratiske ordfører i dag talte om de mere ansvarlige partier, forligspartierne, burde han også erkende deres ansvar for, at vi har den store arbejdsløshed. Den er en følge af den førte politik. Den skyldes ikke, som man søger at fremstille det, fattigdom, nej, den skyldes et ufatteligt spild af muligheder og foragt for mennesker, også de højt besungne menneskerettigheder, som man har så stor vilje til at kæmpe for i andre lande.

Der tales meget om de hårdt ramte grupper, de unge under 25 år, kvinderne og de ældre. Men samtidig med at man viser forståelse for dem, søger man gennem talanalyser og konstruerede udtalelser at bortforklare de problemer, der reelt foreligger.

Man fremholder, at der er flere i arbejde end nogen sinde før, og det store arbejdsløshedstal navnlig blandt kvinder begrundes med påstanden om, at den store præmiering, som man siger, ved at stå til rådighed for arbejdsmarkedet får mange kvinder til at melde sig som arbejdssøgende.

Men kendsgerningen er, at den procentvise beskæftigelse af de arbejdsduelige årgange i Danmark er mindre end i en lang række andre moderne industristater; det er det afgørende. Da vi diskuterede i begyndelsen af 1970'erne, var vi enige om, at uddannelsesmønsteret, krav om ligeret, måtte betyde, at langt flere skulle ud på arbejdsmarkedet, end vi havde tidligere. Og tager man hensyn til det, er det altså ikke rigtigt, at arbejdsløsheden kun skyldes den store tilgang. Nej, den skyldes, at vi ikke udnytter de muligheder, der er i samfundet.

På det sociale område er det også en kendsgerning, at den førte politik ikke har